

XI. Magyarországi Textiltisztító Konferencia

Lázár Károly

A Textiltisztító Egyesülés 2018. november 6-8. között rendezte meg szokásos évi konferenciáját. A „Hatékonyság növekedése a sikeres textiltisztításért” mottóval meghirdetett eseményt nagy szakmai érdeklődés kísérte.

A konferencia megrendezését több szervezet és vállalat is támogatta.

A konferencia főszponzora a **Clovin SA** és a **PentaClean Care Kft.** volt, támogatók voltak: Alvara Cleaning Kft., Bardusch Bértexília Kft., CHT Switzerland AG, CWS-boco Hungary Kft., Referencia Mosodák Zrt., Thermopach Kft. és Zura Kft.

Több cég kiállítóként is megjelent, amelyek nagy érdeklődés mellett mutatták be termékeiket, szolgáltatásaikat: **CLOVIN-PentaClean Kft.**, Lapauw, Naturtex, továbbá Alfador Kft., ASIO Hungária Kft., Bepatek Kft., Christeys Higiéna Kft., CHT Switzerland AG – Bezema, Delta Clean Kft., Dozit Plus Kft., Dulay és Tsa. Bt., Judit Paplan Kft., Miele Kft., Mova Kft. – Girbau, Polizo Kft., Referencia Mosodák Zrt., Vebra 2000 Kft., Vend-Tex Kft.

A konferencia szervezésében a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület is részt vállalt.

Textiltisztító ipari szakmai előadások

A PentaClean Care Kft. és a Clovin SA együttműködése a magyar textiltisztító szakmával

Hernek Ferenc, a PentaClean Care Kft. textilhigiéniái üzletágvezetője előadásában bemutatta a 2000-ben komplex szolgáltatás céljára alapított céget, amelynek tevékenységét 2006-ban gyártással is kibővítették és 2011-től a lengyel Clovin Professional mosodai vegyszereinek és automatizálási rendszerének kizárólagos magyarországi képviselőjét is ellátják. Széles skálát felölelő tevékenységi körükben fontos helyet foglalnak el a textilhigiéniái termékek. A vegyszerek felhasználásához megbízható adagolástechnikai megoldásokat, vízkezelő berendezéseket, mosás- és tisztítástechnológiai

szaktanácsadást kínálnak, de foglalkoznak egyéb higiéniai termékek, sőt munka- és védőruházatok forgalmazásával is.

A Clovin megoldásai a nehezen tisztítható foltok eltávolítására

A Clovin cég képviselőjében *Marcin Jonasz*, a cég munkatársa áttekintette a textiltisztításra kerülő foltok fajtáit, annak függvényében csoportosítva azokat, hogy milyen módon lehet eltávolítani ezeket a vizes mosás folyamán. Eszerint 4 csoportot különböztetett meg: az enzim tartalmú szerekkel, az oxidatív szerekkel eltávolítható foltokat, továbbá a zsíros és az egyéb eredetű (pl. tinta, cipőpaszta, rozsda, beszáradt vér stb.) foltokat. Mind a négy csoporthoz ismertette azokat a Clovin-termékeket és technológiákat, amelyek ezek eltávolítására alkalmasak.

A Clovin SA 1995-ben alapított családi vállalkozás, de ma már a világ számos országában képviselteti magát. Havi gyártási kapacitása 4,2 millió kg por és 1,5 millió liter folyékony környezetbarát mosó- és tisztítószer előállítását teszi lehetővé, a legmodernebb gyártástechnológiák alkalmazásával.

Textilbeszerzés a tisztíthatóság szempontjából

A Naturtex Kft. területi vezetője, *Klambauer Kissa Csilla* előadásában összefoglalta a textiliák kiválasztásának szempontjait, a mosodai gyakorlatban előforduló különböző típusú termékekre nézve. Ezeket a textiliákat különböző helyeken alkalmazhatják (szállodákban, éttermekben és különböző egyéb vendéglátóipari létesítményekben, egészségügyi és szociális intézményekben, kollégiumokban stb.), és amikor a mosodákba érkeznek, szennyezettségi fokuk nagyon eltérő lehet.

Az előadó azt ajánlja, hogy a textilbeszerzést megelőzően ajánlatos egyeztetni a későbbi mosodával, szükség esetén próbamosatást végeztetni, aminek elsősorban a termék mérettartására és színtartóságára kell terjednie.

Az előadás ezután részletesen kitért azokra a minőségi követelményekre, amelyek biztosítása a tárgyal

témakörben a gyakorlatban előforduló kelmeknél szükséges (különböző fürdőszobai, wellness, éttermi textiliák, ágyneműk, lakástextiliák). A minőségi követelmények között fontos szerepe van a nyersanyag-összetételnek, az alkalmazott fonalak finomságának, a szövetszerkezetnek (pl. frottírtermékek esetében a hurokmagasságnak és a fonalkihúzódsági hajlamnak), szintetikus szál tartalmú szöveteknél a göbösödési hajlamnak, a kelme területi sűrűségének, a mosási méretváltozásnak, színes kelmek vagy színes hímzések esetén a színtartóságnak, konfekcionált termékek esetén a varrások kivitelének. Fürdőszobai használatú termékek esetén fontos, hogy az anyag klórálló legyen. Kívánatos, hogy minden darabon legyen nem fakuló, nyomott vagy szövött címke a kezelési utasítással és a gyártási évvel (az utóbbi azért fontos, hogy a termék avulási ideje megállapítható legyen). Paplan, párna, matrac esetében a súlykoló hatásra való érzékenység, a töltet csomósodási hajlamának ismerete fontos tényező.

Síkaruk és frottírtermékek külsőképi elváltozásai, eredetvizsgálati lehetőségek

Kutasi Csaba igazságügyi szakértő, a TMTE munkatársa előadásának első részében az alapanyag és konfekcionálási eredetű hiányosságokat foglalta össze. Ezen belül kitért a méteráru deformációk okozta, a mosodákban bekövetkező késztermék-elcsavarodások eredetére, a különböző szövődei és kikészítőüzemi eredetű hibákra, a felületi, szerkezeti elváltozásokra, valamint a foltokra, és egyéb szennyeződésekre, a sárgulások okaira. A második fő témakör a termék használatával, kezelésével kapcsolatos károsító tényezőket ölelte fel, mint amilyenek a különböző mechanikai hatások (pl. béleletlen konténer használata a gyűjtőhelyen vagy a

mosodában, vagy egy alumíniumvázás szék okozta bedörzsölt szennyeződés stb.), a különböző vegy károsodások (pamutárak ásványi sav okozta szálkárosodásai), valamint a különböző eredetű foltok megjelenése (olajos szennyeződés, kozmetikumok okozta foltok stb.). Kitért az ún. SpA (Sanus per Aquam, azaz „vízből nyert egészség”) kezeléseknél alkalmazott textiliák speciális szennyeződéseire (fürdőszók, gyógyiszap és más ásványi anyagok, illó olajok okozta foltosodások és egyéb elváltozások). Előadásának harmadik része a különböző foltok, szennyeződések eredetének megállapítási lehetőségeivel foglalkozott. Ezen belül többek között összefoglalta a szennyes áruban esetleg nem is látható, de a mosás után megjelenő foltok kimutatásának, eredetük vizsgálatának különböző laboratóriumi, műszeres analitikai módszereit.

A síkaru vasalás sikerének titkai

A Lapauw cég kereskedelmi igazgatója, *Petr Jirutka* előadásában a vasalási technológia négy alapelemét: az idő, a hőmérséklet, a nyomás és sűrűlódás, valamint az elszívás folyamatát elemezte a cége által gyártott vasalógépek elve alapján. A gép elvileg egy fűtött, bevonattal ellátott, forgó hengerből és egy azt részben körülvevő rögzített, perforált lemezből áll, amelyek közé bevezetik a vasalandó textiliát. A henger nyomást gyakorol a perforált lemeze és így a textiliára, amelyen és a simító hatás a sűrűlódás következtében alakul ki. Az előadó ezután ismertette fűtési rendszereiket (gőzfűtésű, gázfűtésű és olajfűtésű gépeket gyártanak), valamint azokat a technikai megoldásokat, amelyekkel a kellő mértékű nyomást, sűrűlódást és elszívást biztosítják.

Előadásának második részében kitért azokra a mosási körülményekre, amelyek befolyást gyakorolnak az

ezt követő vasalás minőségére. Itt szerepet játszik a víz keménysége, mert ha az ezt okozó karbonátok bent maradnak a textilában, ezek szennyeznek a henger bevonatát és befolyásolják a sűrűlódási tényezőt is. Ez gyűrődéseket, a bevonat gyorsabb elhasználódását és a textilában elszíneződést okoz. Fontos a textilanyag pH értéke. Legjobb a pH 7 (semleges kémhatás), de pH 5,5 alatt (savas kémhatás) már a henger bevonata tapadóssá válik. Ha vas vagy magnézium van a vízben vagy a gőzben, ez hamar tönkreteszti a bevonatot, a textilanyagon pedig foltokat, elszíneződést, sőt akár lyukakat is okoz. Vasalás után a textilában maradó nedvesség ne legyen 50%-nál több.

Időérték-táblázat a textilákhoz, valamint a helyes vállalási szabályzat

Dr. Varró Tamás, a TOP Clean Kft. ügyvezető igazgatója előadásában a textiltisztításban előadódó reklamációkkal összefüggő időérték-táblázatot és annak használatát ismertette. A közelmúltban átdolgozott, textilákhoz és bőrökhöz tartozó táblázatot a Deutsche Textilreinigungsverband (DTV) állította össze, de annak magyarországi használata is nagyon előnyös.

Ezt a Textiltisztító Egyesülés is állásfoglalásban támogatja.

A reklamációk alkalmazásában használt időérték megállapításához egyes esetekben szükség van olyan textilszakértőre, aki képes az érték egyedi kiszámítására. Az időérték-táblázat különösen olyan esetekben nem pótolhatja a szakértői becslést, amelyeknél nagyobb értékekről és különleges körülményekről van szó.

A kár nagyságának bizonyítása mindig az igénylőtől elvárt, méghozzá lehetőség szerint a beszerzési árat és az életkort igazoló vásárlási bizonylattal történik. Az időérték megállapításához szükséges adatok: a beszerzési ár,

a termék életkora, az átlagos várható élettartam és a tárgy állapota. A textilák várható élettartama sajátosságaitól függően nagyon különböző lehet. Kereskedelmi okokból már egy textilá egyszere használata után is 10% időérték-levonás indokolt. Csak használatlan textilák esetében, amelyeket legfeljebb fél évvel korábban vásároltak, azonos az időérték az újértékkel. Alapvetően a divat és esztétikai szempontok is befolyásolják a textilák várható élettartamát. Iparszerűen (szálloda-, vendéglátóipar stb.) használt textilák és munkaruházat esetében az értékelésnél az állapot, a felhasználás jellege, a mosási ciklusok száma és az anyagminőség fontos döntési tényező.

Az előadó bemutatta a jellegzetes időérték-táblázatokat és ismertette azok használatát. A TOP Clean Kft. a vállalási szabályzatában is szerepelteti, hogy az avultatási érték meghatározásánál a cég a DTV időérték-táblázatát használja.

Textiltisztító szakemberképzés

OKJ-s textiltisztító és textilszínező szakemberképzéssel a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE) rendszeresen indított tanfolyamain foglalkozik. Ecker Gabriella, a TMTE ügyvezető főtíkára tájékoztatást adott a 2017/2018 évben lezajlott 360 órás tanfolyamról, amelyen 10 fő tett sikeres vizsgát, és bejelentette, hogy 2018 októberében 13 fővel elindult a 2018/2019 évi tanfolyam is. A 7 modult felölelő tanfolyam elméleti és gyakorlati képzésből áll, a gyakorlati képzést a TOP Clean Hungaria Kft. és a Sinka és Tsa. Kft. együttműködésében bonyolítják. Két üzemlátogatásra is sor kerül a Corinthia Hotelnél és a Szőnyegtisztító Kft.-nél.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mester-vizsga szabályzatában a Kelmefestő- és tisztító mester is szerepel, így lehetőség van ennek a fokozatnak a megszerzésére is. A TMTE megfelelő számú jelentkező esetén, a felnőttképzés keretében, felkészítő tanfolyamot szervez a pedagógiai és vállalkozásfejlesztési ismeretekből, továbbá szakmai ismeretfelújító és vizsgára felkészítő oktatást tart.

Az európai mosodai ipar aktuális trendjei

Peter Bauwens, a Laundry Europe cég elnökhelyettese előadásában összehasonlította a mosodai költségek és hatékonyság alakulását az 1968–2018 között. Ebben az 50 évben a legfőbb változások abban mutatkoztak meg, hogy a kis, sokszor családi vállalkozásokat nagyipari, nem egyszer multinacionális vállalatok váltották fel, az egy-egy üzemet működtető vállalkozások helyét a láncba szervezett létesítmények foglalták el, a szakaszos mosási folyamatok helyett a folyamatos eljárások terjedtek el, a háztartási mosást jelentős részben ipari mosás helyettesíti, és a „mindent” vállaló mosodák szerepét a specializált mosodák vették át. Összefoglalva: a „kézműipari” tevékenységről az ipari szolgáltató tevékenységre tértek át a textiltisztítás területén. Az előadó példákon mutatta be az egyes tényezők változásának gazdaságossági és technológiai hatását.

Előadásának második részében áttekintette az elkövetkező tíz év alatt várható változásokat. Eszerint nagyobb beruházásokra lesz szükség, áttérnek a 3 műszakos üzemről az 5 műszakos üzemre, nagyobb szerepet kap a bértextília-tisztítás, korszerűsödik a termelésirányítás technikája (nagy szerepet kap az információtechnika), elterjednek az automatizált folyamatok. Mindezek folyamányaként átalakul a költségszerkezet: a munkabérek várhatólag 17,5%-ot (2018-ban 35%), a víz- és energiaköltségek 15%-ot (2018: 10%), a vegyszerek 2,5%-ot (2018: 2,5%), a karbantartási költségek 10%-ot (2018: 7,5%), az értékcsökkenési leírás 30%-ot (2018: 20%), a textiliák költsége 20%-ot (2018: 20%), az egyéb költségek 5%-ot (2018: 5%) tesznek majd ki az összköltségben.

Hangsúlyozta, hogy a jövőben a kulcspiacokon nagy mennyiségek feldolgozására, a kis, de igényes piacokon a kiváló minőség és kiszolgálás biztosításra kell törekedni.

Általános témájú előadások

Kockázatok Európában, a világban – és a magyar gazdaság

Dr. Bod Péter Ákos, a Corvinus Egyetem egyetemi tanára előadásában rámutatott, hogy a világ legnagyobb exportőrei Kína (2263 milliárd US\$), az USA (1547 milliárd US\$) és Németország (1448 US\$). Magyarország exporttevékenysége a gazdaság méretéhez képest igen jelentős, 114 milliárd US\$-t tesz ki. Európa exportgazdasága sikeresnek mondható, bár sebezhető.

Ezután kitért a napjainkban folyó, az USA által kezdeményezett kereskedelmi háborúra, amelyről az a véleménye, hogy kereskedelmi háborút indítani könnyű, de befejezni nehéz. Előadásában Donald Trump elnökre hivatkozott és bemutatta, hogy az USA az egyes országokkal folyó kereskedelmében mennyit „veszít” – ezek között messze a legnagyobb adat Kínához kapcsolódik (142,8 milliárd US\$), de ezt az Európai Unió követi (151,4 milliárd US\$). E kereskedelmi háború keretében az USA vámot vetett ki a mosógépekre, majd az acélra és alumíniumra és néhány más termékre is. Ennek következtében ezek termékek a fogyasztói piacon megdrágultak és egyes iparágakban nőtt, ugyanakkor más szakterületeken csökkent az álláshelyek száma.

A világgazdaság összességében növekszik, a GDP évi növekedése 3–4%, bár országoként igen nagy különbségek mutatkoznak: 2018-ban –1,9 (Argentína) és 7,6% (India) között szóródnak. 2019-re hasonló értékek várhatók. Magyarországon a 2018. I. félévi adat 4,7% volt, az évest a különböző források 2,8–3,3%-ra prognosztizálják a 2019. évi 3,3%-ra becsülik. A világgazdaság minden változása elsősorban az exporttörököt érinti, köztük Magyarországot is, ahol az export részaránya 90%.

A magyar gazdasággal kapcsolatban egyébként az előadónak az a véleménye, hogy „első ránézésre” jól mennek a dolgok, de a növekedés lassul. Ha nem következik be valami nagy „világbotrány”, a magyar gazdaság sebezhetősége abban áll, hogy az államháztartás bruttó adóssága – a GDP százalékában – a 75%-ot közelíti és ezzel a kelet-európai és balkáni országok között csaknem a legmagasabb (csak Szlovéniában és Horvátországban több). Az államadósság abszolút értéke nő, de aránya csökken. Egy másik probléma, hogy katonai kiadásaink jóval kisebbek a megállapodás szerinti 2%-nál, amit Trump elnök erőteljesen kifogásol is (nemcsak Magyarország esetében). Igen nagy problémát jelent az egészségügy és az oktatás anyagi ellátatlansága. A 2014-ben indított rezsisökkentés a továbbiakban már nem folytatható, mert az olajár és a fémek ára erőteljesen emelkedik.

Az egy főre eső GDP Magyarországon 1995-höz képest 2005-ig emelkedett, 2005 és 2013 között stagnált, azóta ismét emelkedő tendenciát mutat. Ez a folyamat hasonlít a többi közép-kelet-európai országban mutatkozó tendenciához. Rendkívül alacsony viszont nálunk az 1 órára eső munkaköltség (9,1 €/óra), az Európai Unióban a legalacsonyabbak közé tartozunk. Magyarországon az átlagos vásárlóerő 2018-ban 6654 euró (2017-ben ez az érték 6204 euró volt), ami az európai átlagnak a 47%-a. Magyarország a 30. helyen áll, Lengyelország

mögött. A vásárlóerőben azonban az országban területi megoszlásban igen nagy különbségek mutatkoznak.

Mindezek alapján az előadó azt a következtetést vonta le, hogy Európa sikeres ugyan, de sérülékeny, Kelet-Közép-Európa is sikeres, de (némi másfépp) sérülékeny – nagy az elvándorlás, növekszik a munkaerő-hiány, területi leszakadás, elégedetlenség, populista politikások – és technológiai forradalom megy végbe, ami át rajzolja a térségeket, iparágakat, fogyasztói szokásokat, árarányokat – most kell tehát jól tájékozódni és gyorsan fordulni.

Adózási változásSOKK

A hazai adózási változások között *Ruszin Zsolt* adószakértő, a FairConto Zrt. vezérigazgatója a cafetéria terén 2019-ben bekövetkező változásokra helyezte a hangsúlyt.

A cafetéria amerikai „találmány”, az 1970–1980-as években kezdték alkalmazni, amikor a munkaadók új juttatási formákkal próbálták meg csökkenteni függőségüket a növekvő egészségbiztosítási költségektől. A rendszer az 1990-es évekre már Európában, főként Angliában és Írországon, később még Japánban is megjelent, és eredményeképpen a foglalkoztatás költségei tervezhetőbbé és a munkavállalóval megoszthatóvá váltak. Fejlődését elősegítette, hogy figyelembe veszi a rugalmas munkafeltételeket, teljes kompenzációs megközelítést tesz lehetővé, megváltoztatja a foglalkoztatási kultúrát, rávilágít a munkahely és a magánélet közti egyensúlytalanság problémájára, figyelembe veszi a munkavállalók közti különbségeket és a változó családstruktúrákat, a nyugdíjazás terén csökkenti az állam terheit.

Az előadó ezután áttekintette a cafetéria alkalmazásának formáit néhány országban (Japán, USA, Románia), majd rátért a magyarországi alkalmazás ismertetésére. Ezt nálunk számos adminisztratív intézkedés nehezíti, illetve a lényege nem a rugalmas juttatás, hanem az adómentes, vagy adózásilag lényegesen előnyösebb juttatási formák elérése. Három fő elem alakult ki a magyar cafetéria rendszerben: alanyi jogon járó juttatások, egyedi juttatások, választható juttatások. Alkalmazását az előadó a MOL és az Audi Hungária példáján ismertette.

2019-től a korábbi, széles körben adómentességet biztosító cafetéria elemek köre jelentősen leszűkül és a következő juttatási formák lesznek: óvodai, bölcsődei térítés. (meghatározott havi igazolással), bejárás költsége a távolsági bérlet kiegészítésével, a 2018-ban megkötött kockázati élet-, baleset- és betegségbiztosítások, amelyek szolgáltatási időszaka legfeljebb 2019. november 30-ig tart, számítógép használat (meghatározott feltételekkel), mobiltelefon használat, eszközbérlet (meghatározott feltételekkel), max. 5 millió Ft lakáscafetéria, ha ez 2018. december 31-ig beindul. Jelenleg még adómentes, de 2019-től kikerül a rendszerből az Önkéntes Nyugdíjpénztári adomány, az Önkéntes Egészség és Önszegélyező Pénztári adomány (választható szolgáltatásokkal). A jóváírt adomány összege után a munkavállaló egyéb jövedelemként adózik, de a magánszemély 20% adójóváírásra jogosult.

Az előadó hangsúlyozta, hogy a munkavállalónak a cafetéria rendszer, mint juttatási forma, az egyik legkedvezőbb. Tisztább bérhelyzetet teremt, magasabb bruttó munkabéreket eredményez, kevesebb ügyeskedésre ad módot, viszont a munkáltatói bérköltség-emelkedik.

Ezután ismertette a béren kívüli juttatások, egyes meghatározott juttatások, a bérben történő kifizetés adóterheit, és felhívta a figyelmet arra, hogy a 2019-re

vonatkozó a 17,5% SZOCHÓ-t is tartalmazó bérkalkulátor a <https://goo.gl/ofhRee> internet címről letölthető.

A cafetéria rendszer részletes ismertetését követően az előadó röviden kitért a személygépkocsi bérlés (nyílt végű lízing), a cégkapu/ügyfélkapu, az online számlázás, a T1041 bizonyítványbemutatói kötelezettség, a kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA), a kisvállalati adó (KIVA), az általános adatvédelmi rendelet (GDPR), az új adózási rendtartás, a NAV által alkalmazott új kényyszerítő eszközök egyes kérdéseire.

GDPR: Az EU adatvédelmi rendelete

Ezt a fontos és aktuális témát *dr. Bujtor Gyula* munkajogi szakjogász dolgozta fel előadásában. Az új európai adatvédelmi jogszabály 2018. május 25-től az egész Európai Unióban érvényes. Gyakorlatilag minden cégre vonatkozik, amely személyes adatokat valamilyen nyilvántartási rendszerben kezel. Tehát ha egy cégnek akár csak egyetlen munkavállalója is van, a cég (az egyéni vállalkozó is!) – mint adatkezelő – a GDPR hatálya alá tartozik. A skála pedig csak szélesedik, ha pl. állás pályázatokat fogad, szerződéseket köt, honlapot (netán webshopot) üzemeltet, bérszámfejtő, könyvelő szolgáltatását veszi igénybe stb. A GDPR-re azért van szükség, mert a tapasztalatok szerint a számítógépeket gyakran éri támadás, aminek során adatok kerülnek illetéktelenek tudomására.

Az előadó ezután ismertette az adathordozhatóság fogalmát, az adatkezelő és az adatfeldolgozó tevékenységi körét, az adatkezelői nyilvántartás rendszerét. Részletesen foglalkozott a személyes adat fogalmával (a GDPR szerint személyes adatnak minősül az azonosított vagy azonosítható természetes személyre – „érintett” – vonatkozó bármely információ), ezen belül a személyes adatokkal (lakcím, e-mail cím, adószám, fénykép), a genetikai adatokkal (biológiai mintavétellel nyert adatok, pl. vérékép, DNS adatok stb.), az egészségügyi adatokkal (pl. EKG adatok) és a biometrikus adatokkal (pl. ujjlenyomat).

A következőkben rátért a GDPR-rel összefüggő kötelezettségekre (nyilvántartás vezetése, adatvédelmi incidens bejelentése), a szabálytalanság esetén kiszabható bírságra és ezekre példákat is bemutatott.

A GDPR rendelet egyes konkrét esetekben kötelezővé teszi adatvédelmi tisztviselő kijelölését, aki olyan független személy, aki a vállalat adatkezelési és adatfeldolgozási tevékenységét figyelemmel kíséri, a vállalat és a munkavállalói részére a jogi megfelelés érdekében tanácsot ad és az adatvédelmi hatósággal a kapcsolatot tartja.

Az előadó végezetül iránymutatást adott a GDPR alkalmazására való felkészüléshez, bemutatta alkalmazásának előnyeit, munkajogi vonatkozásait, az adatkezelés előírásait, az ellenőrzés módját. Az ellenőrzések körén belül külön foglalkozott a munkavállalók megfigyelésének kérdésével és az elektronikus megfigyelő rendszerekkel és azok nyilvántartásával, a számítógép-használat (e-mail forgalom, internet használat) korlátozásával, az öltözőszekrény átvizsgálásával, a szondáztatással, a munkahelyi telefonhasználat ellenőrzésével.

Támogatásból megvalósuló fejlesztések – Pályázatok ECCerűen

Toth Ádám Ferenc, a European Conformity Check Vállalkozásfejlesztési Tanácsadó Intézet (ECC) ügyvezető igazgatója előadását cégének bemutatásával kezdte. A 2003-ban alapított intézmény teljeskörű pályázati szakértői szolgáltatásokat biztosít a pályázati tanácsadástól az utánkövetésig.

Előadásának második részében a 2014–2020 időszak jellemzőit ismertette, majd rátért a kiemelt pályázati lehetőségekre. Ismertette a GINOP 8.3.1.5-18 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai korszerűsítése célú hitelprogram (ezen belül külön is kitért a textiltisztító szakma speciális igényeit jelentő berendezéseire) és a PM-KKVESZKÖZ-2018 Mikro-, kis- és középvállalkozások eszközberuházásainak támogatása Pest megye területén című hitelprogram pályázati feltételeit. Rámutatott, hogy több olyan pályázó van, akik valamilyen ok miatt nem kívánják megvalósítani a nyertes projektjüket. Ezek a projektek – a pályázat kiírójának támogatása mellett átvehetők a nyertes cég megvásárlása nélkül, de a vállalási feltételek, határidők betartása kötelező. Lehetőség

módosítására, úgy, hogy az összetétel a vállalkozás fejlesztési elképzeléseihez igazodjon.

Végezetül az előadó kitért arra, hogy mi várható 2020 után: nagyságrendileg ugyanilyen összegű és arányú támogatás és előreláthatólag több hitellel kombinált pályázat lesz. A sikeres pályázatok érdekében – különösképpen az építési beruházásoknál – fontos az előre tervezés és a potenciális pályázó vállalkozások „rendbe tétele”.

Mi az olcsóbb: a büntetés vagy az egyéni védőeszköz?

A címben feltett kérdésre *Márkus László* munkavédelmi szakmérnök adta meg a választ.

Bevezetésként megadta a *baleset* fogalmát a Munkavédelmi törvény (1993. évi XCIII. tv.) alapján: eszerint a baleset az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz. Mosodákban például baleset okozója lehet, ha a munkás nem visel védőkesztyűt, emiatt a kezére kerül egy maró hatású vegyi anyag, súlyos sérülést okozva. Az ezt követő procedúra (orvosi vizsgálat, kezelés, munkabaleseti jegyzőkönyv készítése) után a munkavállaló – betegállományának letelte után – újra munkába állhat, de egyszerre csak – akár hosszú idő múlva – a Kormányhivataltól megkeresés érkezik a munkavállalóhoz, amely szerint nyilatkoznia kell balesetének részleteiről. A választ követően ugyancsak a Kormányhivatal a munkaadót szólítja fel a balesettel összefüggően különféle dokumentumok benyújtására és nyilatkozattételre. Fontos azonban, hogy amennyiben a felelősséget

van az eredeti pályázatban megjelölt költségtételek

elismerő nyilatkozatot cégszerűen aláírva visszaküldik, akkor a többi dokumentum beküldése nem szükséges! Ha a felelősséget a munkáltató nem ismeri el, és az általa beküldött anyagok hiányosak, nem tartalmazzák a kért tartalmat stb. akkor kamattal növelve kiszámlázzák valamennyi – sokszor igen tetemes – költséget, ami a munkavállaló ellátására a társadalombiztosítás ráfordított. Megjegyzendő, hogy ugyanez a helyzet akkor is, ha a munkavállaló azért sérült meg, mert a neki kiadott védőeszközt nem viselte munkája során. (Ezt ugyanis a Munkatörvénykönyv előírja és a munkáltatónak ellenőriznie is kell.)

A munkáltatónak tehát érdeke munkavédelmi szakember alkalmazása, az egyéni védőeszközök biztosítása és használatának megkövetelése, felelősségbiztosítás megkötése, a rendszeres ellenőrzés, szükség esetén szankciók alkalmazása, a Munkahelyi Egészségvédelem és Biztonság Irányítási Rendszer (MEBIR) alkalmazása, esetileg külső szakértő felkérése.

* * *

A nagyszerű konferencia zárásaként *Király Valéria*, a Textiltisztító Egyesülés igazgatója köszönetet mondott a megjelent résztvevőknek, a szponzoroknak és támogatóknak, az előadóknak és kiállítóknak, és bejelentette, hogy 2019-ben hasonló időpontban, november 5–7. között lesz a XII. Magyarországi Textiltisztító konferencia, amely egyben – reményeink szerint – a Visegrádi 4-ek országai textiltisztító konferenciája, találkozója is lesz.

A konferencián idén is részt vettek a lengyel, a cseh és a szlovák textiltisztító egyesülés képviselői, valamint a szerb textiltisztító cégek képviselője is.